

Opinia prawna

w sprawie podstaw prawnych wypowiedzenia umowy o świadczenie usług medycznych
zawartej pomiędzy lek. xxx a xxx

Przedmiotem niniejszej opinii jest ocena prawidłowości dokonania wypowiedzenia umowy
zawartej w dniu xxx pomiędzy xxx a xxx oświadczeniem z dnia xxx

W niniejszej sprawie przedstawiono:

- umowę o świadczenie usług medycznych zawartą w dniu xxx pomiędzy xxx a xxx,
- oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z dnia xxx złożone przez xxx

oraz korespondencję prowadzoną pomiędzy stronami a dotyczącą podstaw i zasadności
dokonanego wypowiedzenia.

Oceniając dopuszczalność oraz prawidłowość dokonanego wypowiedzenia należy w
pierwszym rzędzie zwrócić uwagę na fakt, iż łącząca strony umowa stanowi umowę o
udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne, o której mowa w art. 26 ustawy z dnia 15
kwietnia 2011r. o działalności leczniczej – j.t. DzU.2015.618 z późn. zm. (dalej: uodl)
Udzielający zamówienia – xxx - jest bowiem samodzielnym publicznym zakładem opieki
zdrowotnej spełniającym przesłanki określone w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004
r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.), xxx jest zaś lekarzem
prowadzącym indywidualną praktykę lekarską, a zatem podmiotem wykonującym
działalność leczniczą. Sama umowa w preambule przywołuje zaś przepisy art. 26 i 27 uodl, w
związku z czym postawa prawna zawarcia umowy jest w niniejszej sprawie bezsporna.

W odniesieniu do umów zawieranych w oparciu o powyższą podstawę prawną art. 27 uodl
określa niezbędne wymagania jakie spełniać powinna umowa oraz obligatoryjne elementy jej
treści. Wśród wymagań tych w art. 27 ust. 4 pkt 8 znajduje się konieczność zamieszczenia w
umowie postanowień dotyczących szczegółowych okoliczności uzasadniających rozwiązanie
umowy za wypowiedzeniem oraz okres wypowiedzenia.

Na tle powyższego przepisu treść umowy zawartej pomiędzy stronami budzi częściowo
zastrzeżenia formalnoprawne. Podstawy i zasady rozwiązania umowy określono bowiem w
§11, który przewiduje dwa tryby rozwiązania umowy z inicjatywy stron: w ust. 2 pkt c mówi
o możliwości rozwiązania jej **z zachowaniem** 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia, nie
wskazując jednocześnie jakichkolwiek, a tym bardziej szczegółowych przyczyn mogących je
uzasadnić, oraz w ust. 2 pkt d – **bez zachowania** okresu wypowiedzenia, wymieniając
następnie przyczyny dla których może nastąpić rozwiązanie umowy w tym trybie.

Analizując treść §11 umowy w kontekście wymagań zawartych w art. 27 ust. 4 uodl należy dojść do wniosku, iż konstrukcja tego elementu umowy jest nieprawidłowa. Art. 27 uodl wymaga bowiem, by umowa określała w sposób szczegółowy **okoliczności uzasadniające rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem** oraz okres wypowiedzenia. Przedstawiona umowa nie spełnia powyższego wymogu.

Sytuacje, w których dochodzi do rozwiązania umowy zawartej w trybie art. 26 uodl określa art. 27 ust. 8 tej ustawy, wymieniając w pkt 3 rozwiązanie dokonane na skutek oświadczenia jednej ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia. Nie ulega jednak najmniejszych wątpliwości, iż przepis ten stanowi odniesienie do wypowiedzenia dokonanego zgodnie z obligatoryjną treścią umowy, a zatem z uwzględnieniem postanowień art. 27 ust. 4 pkt 8, przewidującym wskazanie szczegółowych okoliczności, w których oświadczenie takie może zostać złożone.

W świetle przedstawionych wyżej przepisów należy uznać, iż treść umowy w zakresie postanowień zawartych w §11 ust. 2 pkt c narusza wymagania określone w art. 27 ust. 4 pkt 8 ustawy. Naruszenie to nie znajduje zaś w żadnym razie usprawiedliwienia w treści zasady swobody umów, zgodnie bowiem z art. 353¹ Kodeksu cywilnego, strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, **byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego.**

W niniejszej sprawie treść §11 ust. 2 pkt c umowy, w zakresie w jakim prowadzi do nieograniczonego i nie wymagającego żadnego uzasadnienia, prawa Udzielającego Zamówienie do złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy **bez wskazania przyczyny** narusza przede wszystkim ustawę, gdyż jest sprzeczna z wymaganiami art. 27 ust. 4 pkt 8 uodl. W tej konkretnej sytuacji można także poszukiwać jego sprzeczności z zasadami współzycia społecznego, gdyż niesporne pomiędzy stronami wydaje się, iż umowa z dnia 30 grudnia 2013r. zastąpiła łączącą wcześniej strony umowę o pracę, gwarantującą dr xxx ochronę trwałości stosunku pracy wynikającą m.in. z art. 30 § 4 Kodeksu pracy. Niewątpliwie zaś ustawodawca, zamieszczając w art. 27 ust. 4 pkt 8 uodl wymóg wyszczególnienia przyczyn umożliwiających wypowiedzenie umowy, dążył do ograniczenia całkowitej, oderwanej od okoliczności, swobody w wypowiedaniu tych umów, mając pełną świadomość iż są one alternatywą dla umów pracowniczych i winny zawierać szczególne gwarancje stabilności warunków wykonywania zawodu przez pracowników medycznych udzielających świadczeń na tej podstawie.

W związku z tym należy dojść do wniosku, że treść §11 ust. 2 pkt c umowy o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne z dnia 22 stycznia 2013r. jest niezgodna z postanowieniami art. 27 ust. 4 pkt 8 uodl a co za tym idzie oświadczenie o wypowiedzeniu umowy zostało złożone z naruszeniem art. 27 ust. 8 w zw. z art. 27 ust. 4 pkt 8 uodl.

Iwona Kaczorowska-Kossowska

Radca prawny OIL w Gdańsku